

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.001/2014/9.szám

A Kúria a Dr. D Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. D V ügyvéd,) által képviselt felperesnek a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal alperes ellen szabálytalan és jogosulatlan bányászati tevékenység tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. augusztus 27. napján kelt 8.K.26.147/2013/19. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 20. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.26.147/2013/19. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes a D XVIII-kavics nevű bányatelek tulajdonosa. 2011. június 1-jén érkezett kérelmében a bányatelek tájrendezésének készre jelentését jelentette be, amelyhez csatolta a felelős műszaki vezetője, a hites bányamérő által készített bányaművelési térképet. A Budapesti Bányakapitányság 2011. június 6-án tartott helyszíni szemlén észlelte, hogy a bányatelek határa mentén több helyen pillérsértés, illetve a bányatelek területét meghaladó bányászati igénybevétel történt. A hatóság ezért 2011. június 8-án 1678-2/2011. számon értesítette a felperest és az ingatlantulajdonosokat a szabálytalan és jogosulatlan bányászati tevékenység miatt az eljárás megindításáról. A hatóság 2011. június 29-én helyszíni ellenőrzést és szemlét tartott és geodéziai felmérést végeztetett hites bányamérővel a bányatelek igénybe vett területének felmérésére. A helyszínen a mérésről a felperes műszaki vezetőjét értesítette, de az értesítésre sem ő, sem a bányavállalkozó nem jelent meg. 2011. július 19-én egyeztető tárgyalás zajlott, amelyen a bányászatra jogosult bejelentette, hogy a bányatelek dél-nyugati határvonalánál, a 22-23. sarokpontok között a határpillért helyreállította. A felelős műszaki vezető úgy

nyilatkozott, hogy a túlbányászás tulajdonosi érdeket nem sért.

Az elsőfokú hatóság a 2011. július 28-án kelt BBK.1678-13/2011. számú határozatával - amelyet az alperes a 2011. október 7-én kelt MBFH.1155-4/2011. számú határozatával helybenhagyott -, a felperest eltiltotta a bányatelken folytatott szabálytalan bányászati tevékenységtől, a bányatelek határán túl végzett jogosulatlan bányászati tevékenység folytatásától. A felperest 460.000 forint bányászati bírsággal sújtotta és kötelezte az általa kitermelt 5100 m³ 4300 kódszámú kavics ásványi nyersanyag után 4.600.000 forint jogosulatlanul kitermelt érték megfizetésére. Utalt arra, hogy a jogosulatlanul kitermelt kavics ásványi nyersanyag mennyiségét a tájrendezés készre jelentéséhez benyújtott bányatérkép adatai és a geodéziai felmérés adatai felhasználásával állapította meg.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt, vitatva a szabálytalan és a jogosulatlan bányászati tevékenység végzését, a kitermelt érték meghatározását. A határozat indokolásával összefüggésben, továbbá a szemléről történő értesítés és a mérési eredmények közlése kapcsán eljárási szabálysértésekre hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság felperesi indítványra igazságügyi szakértői bizonyítást folytatott le. A szakvéleményt hites bányamérő, okleveles bánya- és geotechnikai mérnök készítette. A bíróság a szakvéleményt ítélezése alapjául elfogadva megállapította, hogy a felperes a bányatelken belül a határpillérek elbontásával, megsértésével szabálytalan bányászati tevékenységet folytatott a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 41.§ (3) bekezdés a) pontja értelmében. Ezt a tényt sem a felperes, sem annak felelős műszaki vezetője nem vitatta a 2011. június 6. napján megtartott helyszíni szemlén és a hatósági eljárás folyamán. Ezt a tényt erősíti meg az is, hogy a 22-23. sarokpontok közötti határpillér helyreállítását bejelentették a 2011. július 19-én tartott egyeztető tárgyaláson.

A bíróság megállapította továbbá, hogy a felperes a bányatelek határán kívül, a hrsz-ú, a hrsz-ú és a hrsz-ú ingatlan c/ és d/ alrészletű területére kiterjedően bányászati tevékenységet végzett, amely jogosulatlan bányászati tevékenységnek minősül a Bt. 41.§ (1) bekezdés b) pontja szerint. Ezt a tényt a hatóság által tartott helyszíni szemlék, a hites bányamérő által készített geodéziai mérés, a tájrendezés készre jelentéséhez készült bányaművelési térkép adatai is alátámasztották. A bíróság álláspontja szerint a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a bányatelek határán kívül más személy végzett tereprendezést vagy szintsüllyesztést. A felperes ilyen, más által végzett tevékenységre a hatósági eljárás során nem hivatkozott, továbbá a termőföld engedély nélküli más célú hasznosítása tárgyában folyt földhivatali eljárásban ezeket az

ingatlanokat érintően a felperes által a bányászati célú hasznosítás engedélyezéséhez benyújtott kérelem és arra a Ráckevei Körzeti Földhivatal által a 10318-14/2011. számon hozott határozat tartalma, amely a felperest kötelezte földvédelmi járulék és bírság megfizetésére az engedély nélküli más célú hasznosítás okán, arra utal, hogy a hivatkozott tevékenységet a felperes végezte.

A bíróság rámutatott, hogy a tájrendezés készre jelentéséhez készített bányaművelési térkép és a geodéziai mérésakor hites bányamérő által készített felmérés adatai egyezők voltak a jogosulatlan és engedély nélküli bányászati tevékenység kiterjedését és mértékét illetően. A 2005. augusztus 11-én kelt 2005-2007. évi bányaművelési műszaki üzemi terv térképen jelölt szintvonal adatainak a 2011. május 22-én kelt tájrendezett végállapotról készült bányaművelési térkép adataival való összevetésével a térszint változása megállapítható volt, a mennyiségi megállapítások alapjául a felperes által benyújtott, 2008-ban kelt földtani összefoglaló (jelentés és készletszámítás) szolgált. A 2004-ben készített kutatási jelentés szerint kavics, homok, homokos kavics nyersanyag volt a területen, a 30 cm-es talajréteg alatt homokos kőzetliszt és az alatt kavics réteg helyezkedett el. A bíróság rámutatott, hogy az alperes a felperest a homokos kőzetliszt kitermelése miatt nem marasztalta, ezért csak a kavics ásványanyag kitermelése után került a jogosulatlanul kitermelt érték meghatározásra. Mindebből következően - a bíróság megítélése szerint - a kitermelt anyag minősítése, mennyisége nem volt megalapozottan vitatható.

A bányakapitányság a Bt. 43.§ (2) bekezdésében foglalt hatáskörében járt el, amikor a szabálytalan és a jogosulatlanul végzett bányászati tevékenység miatt a felperessel szemben eljár. Mindezek alapján a bíróság felperes keresetét alaptalannal ítélte, ezért azt ítéletével elutasította.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és a keresete szerinti határozat hozatalát. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206.§ (1) bekezdésében, 221.§ (1) bekezdésében, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 2.§ (3) bekezdésében, 3.§ (2) bekezdés b) pontjában, 72.§ (1) bekezdés e/ea) pontjában, 57.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, mert a tényállás nem került tisztázásra. Nem vizsgálta sem a hatóság, sem a bíróság, hogy a bányatelken kívüli igénybevételt ki végezte. Az ingatlan tulajdonosai végezték-e az építési tevékenységnek minősülő szintsüllyesztést, tereprendezést, vagy a partfal meddő rétegének elhordását. Állította, hogy az ingatlantulajdonos tevékenységéért a bányavállalkozó nem tartozik felelősséggel, a bányatelken kívüli

területekre a Bt. hatálya nem terjed ki, emiatt járadékfizetési kötelezettsége kizárt, ilyen fizetési kötelezettsége nem keletkezhetett, nyersanyaghoz nem jutott hozzá, a meddő réteg eltávolítása a tájrendezési terv alapján végzett tevékenység volt, a bányászati tevékenység keretén belül. Kifejtette továbbá, hogy az elhordott anyagok összetételére nézve az elsőfokú határozat nem tartalmazza a megállapított tényállást, az elfogadott bizonyítékok ismertetését, a másodfokú határozatban elfogadott számítási mód pedig nem feleltethető meg az elvárható műszaki számítás követelményének. Sérelmezte, hogy a számítás feltételezéseken, becsült értékeken alapul, holott lényeges kérdés az anyag minősége, annak besorolása, mennyisége. Vitatta az eljárás igazságügyi szakértő eljárási jogosultságát, állítva, hogy nem volt jogosult az anyag minősítésére. Kifogásolta, hogy a szakértő méréseket nem végzett. Állította, hogy a szakértő nem rendelkezik jogosultsággal a földtani szakértői tevékenység folytatásának részletes szabályairól szóló 40/2010.(V.12.)KHEM rendelet (a továbbiakban: R.) 1.sz. melléklet 3.6. és 6.7. pontjaiban foglalt feladatok elvégzésére, így az ásványi nyersanyag minősítésére nem volt jogosult, arról nem foglalhatott volna állást. Sérelmezte továbbá, hogy a bányamérés megkezdéséről nem értesítették, csak a műszaki vezetővel közölték, ezt az eljárási jogsértést a bíróság nem megfelelően értékelte.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Utalt arra, hogy a Bt. 1.§ (1) bekezdés a) pontja szerint a Bt. hatálya alá tartozik az ásványi nyersanyagok bányászata, a bányászat körébe tartozik a tájrendezés, a feltárás, a kitermelés is. Állította a felperes a szabálytalan és jogosulatlan bányászati tevékenységet végzett, kitermelést valósított meg és nem ún. szintsüllyesztést. Határozatában részletesen számot adott a kitermelt ásványi nyersanyag mennyiségéről, besorolásáról és annak alapjául szolgáló dokumentumokról, mérésekről. A szakértőnek nem kellett a kitermelt nyersanyagot minősítenie, mert az erre vonatkozó adatok rendelkezésre álltak. A geodéziai mérést megelőzően a helyszínre érkezéskor értesítették a felelős műszaki vezetőt, a szemletárgy birtokosának távolléte nem volt akadálya a szemle megtartásának.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabálysértések körében vizsgálhatja és vizsgálta felül, melynek eredményeként megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a szabálytalan bányászati tevékenység végzését nem vitatta, így az azzal kapcsolatos ítéleti megállapításokat a Kúria nem vizsgálta.

A felülvizsgálat tárgyát képező jogosulatlan bányászati tevékenység kapcsán a felperes alaptalanul kifogásolta, hogy a bányatelek kívüli igénybevétel tekintetében nem vizsgálták, hogy azt ki és milyen minőségben végezte. A tájrendezés készre jelentéséhez készült bányaművelési térkép, a 2011. június 6-án, valamint június 29-én tartott helyszíni ellenőrzések, a 2011. július 19-én tartott egyeztetés jegyzőkönyvei és a felperes által, valamint a felelős műszaki vezető által tett nyilatkozatok alapján megállapítható volt, hogy a felperes a bányatelek területén kívüli bányászati tevékenység végzését nem vitatta, ezáltal annak végzését elismerte. Az elsőfokú bíróság e körben helytállóan értékelte a Ráckevei Körzeti Földhivatal előtt, a végleges más célú hasznosítás folytatásának engedélyezése tárgyában folyt eljárás iratanyagát, az ott hozott határozatot annak bizonyítására, hogy a felperes végezte a bányatelek határán kívüli, szomszédos területek végleges más célú hasznosítását, azaz a Bt. 41.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti jogosulatlan bányászati tevékenységet.

A felperes a keresetlevelében nem, csak az első tárgyalást követően hivatkozott arra, hogy az ingatlantulajdonosok végezték a bányatelek területén kívül, az ingatlanokon a szintsüllyesztést, továbbá az első tárgyalást követően hivatkozott arra is, hogy a partfal ún. meddő rétegének elhordására került sor. A felperes a bányatelek határán kívüli területek vonatkozásában a Bt. hatályának hiányára is csak az első tárgyalást követően hivatkozott.

A bíróság ezeket a hivatkozásokat a Pp. 335/A.§ (1) bekezdésében foglaltak ellenére érdemben vizsgálta és azt állapította meg, hogy a jogosulatlanul végzett bányászati tevékenységet a felperes végezte, a Bt. hatálya a Bt. 1.§ (1) bekezdés a) pontja és 43.§ (2) bekezdése alapján fennállt, mert a felperes a jogosulatlanul végzett bányászati tevékenység során nyersanyagot termelt ki. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§ (1) bekezdésének megsértése nélkül tett megállapítást arra, hogy a felperes és nem más személy végezte a kifogásolt tevékenységet, amelyet az ítéletben hivatkozott dokumentumok, okiratok, bizonyítékok hitelt érdemlően alátámasztottak.

Kiemeli a Kúria, hogy a kitermelt nyersanyag mennyiségének meghatározása volt a per tárgya, annak minőségi besorolása, az anyag minősítése nem volt vitatott, mert a rendelkezésre álló adatok (bányaművelési térkép, üzemi tervtérkép, felmérési vázlat és területkimutatás, kutatási jelentés) alapján a kavics nyersanyag minősítése egyértelmű volt, ezért a felperesnek a szakértő eljárási jogosultságával kapcsolatos kifogása alaptalan.

A mennyiségi adatok tekintetében a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható volt a kitermelt kavics mennyisége, így ezzel összefüggésben a felperes a Ket. 72.§ (1)

bekezdés e/ea) pontjának megsértésre is megalapozatlanul hivatkozott.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a Ket. 57.§ (1) bekezdésének megsértésre hivatkozott annak kapcsán, hogy a bányamérésről nem értesítették előre, csak a mérés megkezdésekor értesítették a műszaki vezetőt. A Ket. 57.§ (2) bekezdése értelmében, ha az előzetes értesítés a szemle eredményességét veszélyezteti, a szemletárgy birtokolását a szemléről annak megkezdésekor szóban kell tájékoztatni. A (4) bekezdés szerint a szemletárgy birtokosának távolléte nem akadály a szemle megtartásának. A 2011. június 29-én végzett helyszíni szemlén és felmérésen a felmérés megkezdésekor a felelős műszaki vezetőt értesítették, de sem ő, sem a felperes képviselője nem vett részt a felmérésen. Önmagában az a körülmény, a felelős műszaki vezetőt és nem a felperes képviselőjét értesítették a szemle megkezdéséről, a Ket. 57.§ (2) bekezdésébe ütköző, de az ügy érdemére ki nem ható szabálysértést valósít meg, ezért ez okból a határozat hatályon kívül helyezésének nem lehetett helye.

Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárás során jogi képviselet hiányában felszámítható perköltsége nem merült fel, ezért arról a Pp. 78.§ (2) bekezdése alapján rendelkezni nem kellett.

A sikertelen felülvizsgálati kérelemmel élő felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére, amelynek mértékét az 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (3) bekezdés d) pontja és 50.§ (1) bekezdése határozza meg.

Budapest, 2014. június 4.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. a tanács elnöke,
Gizella sk. előadó bíró, Dr. Tóth Kincső sk. bíró

Dr. Márton

A kiadmány hitelül:

tisztviselő